

Arxiu municipal de Santa Perpètua de Mogoda

Santa Perpètua de Mogoda

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	C/ Plaça de la Vila, 5 (08130 Santa Perpètua de Mogoda)
Emplaçament	Ajuntament

Coordenades:

Latitud:	41.53454
Longitud:	2.18344
UTM Est (X):	431884
UTM Nord (Y):	4598421

Classificació

Número de fitxa	08260 - 158
Àmbit:	Patrimoni documental
Tipologia	Fons documental
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XXI
Any	1996
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal i física
Observacions protecció:	Llei 10/2001, de 13 de juliol d'arxius i documents
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament Santa Perpètua de Mogoda
Autoria de la fitxa	Goretti Vila i Fàbregas
Data de registre de la fitxa:	dv., 03/04/2009 - 02:00

Descripció

L'Arxiu municipal de Santa Perpètua de Mogoda consta dels següents fons:

Quadre de fons:

1. Fons de l'administració local:

01 Fons municipal (1813 - 2009)

2. Fons de l'administració judicial:

02. Fons del Jutjat de Pau (1936-1953)

3. Fons d'institucions:

03. Fons escola Santa Perpètua (1932-2000)

4. Fons d'associacions:

04. Fons Sila (1873-1986)

05. Fons Frente de Juventudes (1939-1968) (Falange Española Tradicionalista y de las Jons)

5. Fons empresarials (1893-1960)

Quadre classificació (seccions i subseccions):

01 Administració general (1813 / 2009)

02. Hisenda (1827 / 2006)

03 Proveïments (1931 / 2007)

04 Beneficiència i assistència social (1906 / 2006)

05. Sanitat (1863 / 1998)

06. Urbanisme (1852 / 2007)

07. Seguretat Pública (Policia) (1891 / 2005)

08. Serveis militars (1937 / 1996)

09. Població (1905 / 2005)

10. Eleccions (1872 / 2004)

11. Ensenyament (1887 / 2007)

12. Cultura (1928 / 2008)

13. Serveis Agropecuaris (1904 / 2002)

14. Transports (1937 / 2005)

15. Patronats Municipals (1985 / 2008)

16. Empreses municipals

17. Col·leccions factícies (1852 / 2008)

Fotografies, cartells, plànols..

18. Biblioteca. Hemeroteca (1930 / 2009)

Observacions:

L'arxiu municipal de Santa Perpètua de Mogoda és un arxiu històric i administratiu tot junt en el mateix arxiu. Es tracta per tant d'un arxiu viu, on els canvis en la classificació són freqüents, amb desclassificacions periòdiques dictaminades per administracions superiors.

Destaquem el fons Sila-Societat Coral Aurora Perpetuense, que recull els documents produïts per l'Agrupació Coral i també alguns documents del fons privat d'en Joan Soley i Sala, en Sila, cedits a l'Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda. D'aquest fons destaquem la sèrie de programes de Festa Major (1913-1984), els programes de la Secció Teatral (1917-1956) i també la col·lecció de partitures de la Coral.

Història

La documentació més antiga d'aquest arxiu és de l'any 1813, com a arxiu organitzat amb personal existeix però des de l'any 1996.

La Societat Coral Aurora Perpetuense, va ser fundada el mes de desembre de 1898. Aquesta entitat va estar en actiu durant quasi vuitanta anys, fins a l'any 1974, en què es va dissoldre. Després de la mort del mestre Josep Anselm Clavé i sota la influència dels seus ensenyaments sorgeixen a Catalunya diverses agrupacions corals. La Coral Perpetuense té el primer domicili al Cafè de Dalt, situat al carrer que avui dia s'anomena d'Anselm Clavé. Després d'haver ocupat altres espais, el 1913, torna a aquest indret on es conservarà fins a la dissolució de la societat. Durant la seva existència la direcció de va ser exercida per: Joan Santamaria, de Mollet; Josep Genescà, de Caldes de Montbui; J. Artigas, de Ripollet; Jacint Llargés de Santa Perpètua; des del 1913 fins al 1964 per en Genís Sala i Castells i l'últim president va ser en Joan Soley i Sala, en Sila. A més de les actuacions pròpies "concerts corals i instrumentals", que feien gaudir a tot el poble, tots els anys era esperada pels perpetuencs l'actuació de la Coral amb la cantada de caramelles i el concert final de la Festa Major d'Hivern. A més de les participacions en les trobades de Corals i en tots els actes en què eren convidats, la Coral organitzava amb regularitat, funcions teatrals amb la participació dels seus membres i també contractava artistes de fora.

Des de l'any de la seva fundació que la societat desenvolupa una intensa activitat que desapareix durant els anys de la guerra civil. Del 1943 a 1947, en què es reestructura, la situació és crítica. Una vegada reorganitzada la societat continua amb les seves actuacions però minva molt la participació dels seus membres. Tan sols l'empenta i la dedicació del mestre Genís Sala fan que el 1963, s'organitzi una nova agrupació coral l'Agrupació juvenil de l'Aurora Perpetuense.

El 21 de novembre de 1964 mort Genís Sala. Sense la direcció del mestre a partir d'aquesta data l'activitat de la Coral es veu molt debilitada i el 28 de setembre de 1974 fou dissolta.

Bibliografia

Guia - Inventari de l'Arxiu Municipal de Santa Perpètua de Mogoda (CAT AMSPM), actualitzada a 1 d'abril per Mª Lurdes Bailao (Cap del Servei d'Arxiu - Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda) en motiu de la realització del mapa del patrimoni cultural de Santa Perpètua de Mogoda. 2009.

SOLEY i SALA, Joan (2006). Les cròniques d'en Sila. Edició a cura d'Ernest Vilàs i Joan Ricart (CREM). Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda i Centre de Recerques i Estudis Mogoda.

Llei 10/2001, de 13 de juliol d'arxius i documents (DOGC n. 3437, de 24 de juliol de 2001).

ELS PROGRAMES DE FESTA MAJOR

A banda del material relacionat amb la Societat Coral Aurora Perpetuense, el Fons Sila inclou altra documentació diversa com, per exemple, un arxius periodístics i convocanters culturals referents a la localitat. El nucli destacable d'aquesta documentació és, però, una extensa col·lecció de setanta-cinc programes diferents de les festes majors celebrades a Santa Perpènia entre els anys 1913 i 1984.

La sèrie cronològica és incompleta, hi ha el buit de la primera dècada del segle i d'alguns altres anys dispersos, especialment als quaranta. Tot i així, aquesta col·lecció abasta quasi tot el segle, per ser amplada amb operacions posteriors i ofereix un conjunt documental ineludable. És, per tant, d'un valor històric i documental inestimable.

Ja que la Festa Major no és només un acte d'esbarjament, sinó el final sociocultural per excel·lència, l'entrellat de la seva evolució és, aleshores, l'entrellat de la comunitat que la celebra. Als envellats es fa una mena de posada en escena social i en els diferents programes que recull el Fons Sila hi queda reflectida bona part de la història de Santa Perpènia al segle XX. S'hi poden constatar les rivalitats polítiques que comportaven que cada sector atorgués el seu envellat per separat; l'efecte local de grans esdeveniments globals, com crisis econòmiques o guerres; l'evolució lingüística, la transformació dels gustos artístics dels perpetuenses; la incorporació d'elements cronològics com l'elecció dels muntatges del teixit associatiu; la creixent incorporació de l'esport en la programació; el naixement i la transformació de la plaideia dels comerços i les indústries locals; els canvis existents en el disseny gràfic dels programes; els intents per recuperar la festa major de Santja; la progressiva institucionalització de la festa; la impregnació d'elements alienes com els gegants o l'elecció de públics; els relleus generacionals a l'hora d'assumir l'organització del programa oficial.

En definitiva, acatar els diferents programes que recull el Fons Sila, permet resseguir l'evolució social del poble al llarg del segle i així, per tant, una eina valuósíssima que podem consultar i consultar a l'Arxiu Municipal.

ORIGEN I ESTAT DE CONSERVACIÓ DEL FONS SILA SOCIETAT CORAL AURORA PERPETUENSE

Segons estipulava el Reglament, en cas de dissoldre's la Societat Coral, tots els seus estats havien de disposar-se a l'Ajuntament "hasta que vuelva a organizarse un número suficiente de individuos amantes de la música". Però, quan la dissolució es va fer efectiva, l'any 1977, l'alcalde proposà que fos el mateix Sila qui guardés aquest patrimoni. Ell hi acceptà la proposta i, conseqüentment, el pis superior del seu domicili particular per crear una exposició permanent dels objectes històrics de l'Aurora i molts altres documents del seu arxíu personal. Aquest "modest museu", com ell l'anomenava, va quedar obert a tota persona que s'hi interessés fins que en Sila va morir l'any 1990. El 7 de març del 1998, la família d'en Sila cedi gratuïtament tota aquella col·lecció a l'Ajuntament i completa el llegat amb aportacions posteriors.

L'estat de conservació del Fons Sila - Societat Coral Aurora Perpetuense és força precari. Això és degut, principalment, a dos factors: un, la pròpia antiguitat del material; l'altre, el fet que, malgrat la bona voluntat de qui en tingué cura, les condicions de conservació no eren les idònies. Els estendards de seda, exhibits dins una vitrina de fusta i vidre, si bé estaven afectats per la contaminació i la llum, n'havien sortit prou ben parats. En canvi, a la fusta dels baguls, prestatges, cadires i altres objectes, va afectar-li considerablement el corc. De tots els suports, el més deteriorat és el paper, amb especial incidència en els programes de la secció teatral.

Durant més de vint anys, aquests programes i els de la Festa Major van ser exhibits en plafons sense cap embolcall ni protecció, patint la incidència directa dels raigs de llum. Els ultraviolletes, els més perillosos, han provocat una degradació química del paper, donant-li una textura groguenca i trencadissa. També hi han incidit negativament les oscil·lacions de temperatura que es donen a Santa Perpènia durant tot l'any; la contaminació mediambiental dipositada en partícules de pols i l'actuació d'alguns agents biològics de deterioració com els insectes, el peixet de plata (*Aptesis saccharina*), i els fongs -que es desenvolupen i es nodreixen del paper i es reconeixen fàcilment per les taques que hi deixen-. Cal afegir a tot això la mala qualitat del material base -paper i tintes- així com defectes de manufactura.

Actualment, el fons està sent objecte d'un primer tractament de conservació, desinfecció, restauració, neteja en sec, estabilització de la causa de degradació i consolidació dels suports.

Com ja hem comentat, l'any 1988 en Sila va editar la *Crònica del poble de Santa Perpètua de Mogoda 1900-1986*. Atesa la vinculació del seu autor amb l'Aurora Perpetuense, els organitzadors de la presentació del llibre, la Coral Renaixença i una comissió de veïns, van pensar que el lloc més adient per celebrar l'acte era l'edifici del Coro. No s'havia tornat a obrir des que l'Aurora es va dissoldre, però, després de fer-hi un condicionament provisional, l'històric edifici acollí novament una activitat cultural el 10 de gener del 1988.

En el vídeo que us presentem, es recull íntegrament el punt central d'aquella jornada: el parlament d'en Sila. Malgrat que la qualitat del so i la imatge és molt dolenta, aquells que vulgueu podreu escoltar les explicacions de l'autor sobre com es va fer el llibre i d'altres referències a la història de la Societat Coral Aurora Perpetuense i del poble en general. La durada d'aquesta intervenció és de 21'30 minuts.

Seguidament, podeu veure també un breu reportatge sobre la participació de Genís Sala en una trobada de corals a Valls, pocs mesos abans de morir. Aquell dia, 24 de juny de 1964, s'inaugurà un monument a J. A. Clavé i els organitzadors de l'acte, la Societat Coral Aroma Vallenca, van demanar a Genís Sala que dirigís el concert de totes les corals davant del monument. Posteriorment, el condecoraren amb la medalla del centenari de la coral vallenca. Malauradament, la cinta original no disposa de so i les imatges tenen una qualitat molt deficient. La durada d'aquest reportatge és de 6 minuts.